

پشت‌بوم

نسل ما؛ نسل آنها

حسین عبدالهاشم‌پور

● ۱- راست می‌گویید آپدین آعداشلو که نسل آنها جاده را صاف و مسیر را برای نسل امروز آماده کرده است. روزهایی که آنها هنرمند شدند، فقر در ایران بیداد می‌کرد. ارتباط با دنیا و دیدن آثار دیگران، خیلی آرزوی غریبی بود. ابوالقاسم سعیدی، نقاش ۹۱ساله که چندی پیش مهمان خبرگزاری «هنرآنلاین» شده بود، می‌گفت: «عشش زیادی برای دیدن اثر هنری داشتم ولی هیچی برای دیدن نبود. مجبور می‌شدم به سلمائی‌ای بروم که یک نقاشی از زنده‌باد حسین کاظمی روی دیوار زده بود. از هم‌روز همیشه دلم می‌خواست موهایم بلند باشد!» این نسل به‌راستی، موی در تلاش و حسرت سپید کرد؛ تهمت‌ها شنید، جنگ‌تحمیلی را دید. با تعطیلی نمایشگاه، کج‌قهمی دیگران، تنگ‌نظری‌ها و محدودیت‌ها مواجه شد؛ اما دست از ادامه راه نشست. پرویز کلانتری می‌گفت: «برای کمک به خانواده پرویز فنی‌زاده تازه‌درگذشته، نمایشگاه خیرخواهانه‌ای در فرهنگسرای نیاوران برپا شده بود. من پای نقاشی‌ام چندکلمه‌ای به طنز و گلایه از دوستانی که دروغ می‌گویند و جلای وطن می‌کنند نوشته بودم. از آن چندخط چنان تعبیر عجیبی شد که احضارم کردند و...»

نسل پیشگسوت ما دنیادیده است. هریک در هنری تخصص دارد. جشنواره و رویداد بین‌المللی‌ای نیست که ندیده باشد و لابد برای تحقق برخی از این سفرها، از سفره‌شان زده‌اند. اما همه اینها تفاوت نسل ما و نسل آنها نیست؛ طبیعی است که ما هم دشواری‌ها (و البته بهانه‌هایی) برای خود داریم؛ اما اگر ساعتی نزد آن نسل بنشینیم، خواهیم دید بزرگ‌ترین تفاوت نسل ما با آنها این است که آنها کتاب می‌خواندند و ما نمی‌خوانیم؛ آنها کتاب مرجع نخوانده ندارند، اما ما واقعا نمی‌خوانیم. واقعا چرا نمی‌خوانیم؟!

۲- نمی‌توان به او لفظ «پیرمرد» اطلاق کرد. آنها که پرویز کلانتری را می‌شناسند می‌دانند بیراه نمی‌گویم. او با وجود ۸۳سالگی سراسر انرژی حیات‌بخش است. مهربانی و اخلاقیش زبانزد است. کمتر هنرمندی دیده‌ایم که خودش را اولین‌نفر در سبک کاری‌اش نداند؛ «پیش از من مارکو گریگوریان با کاهگل آثار جذابی آفرید...». این‌روزها سه‌جمله‌ای که کلانتری مستمرا یادآوری می‌کرد در گوشم زنگ می‌زند: «۱- ما هیچ راهی جز اینکه بهمان خوش بگذرد نداریم. ۲- جذابیت دنیا در همین گونه‌گونه‌بودنش است. ۳- دوست دارم بدانم تکرار جوانی من چه می‌کند (و همیشه در ادامه این جمله مثال‌هایی از رفتارهای تها نوه‌اش «یاسمین» و نیز نقاشان جوان می‌آورد). استاد کلانتری، برخیز! نسل من به تو و نسل تو نیاز دارد؛ بیمارستان جای تو نیست.

زیر آسمان فیروزه‌ای

احمد پژمان، آهنگساز:

«ساز» نشان نمی‌دهند

«ارکستر سمفونیک» هم می‌خواهند

● شرق: احمد پژمان قرار بود از جزئیات دوسالانه «آهنگسازی احمد پژمان» بگوید؛ با این‌حال انتقاد او از فضای موسیقی‌ کشور به فعال‌نبودن ارکسترها و به گفته او «شارلاتان‌بازی» موجود نیز رسید. احمد پژمان، آهنگساز و مدرس موسیقی در نشست خبری اولین دوسالانه «آهنگسازی احمد پژمان» که ظهر دوشنبه، ۲۴آذرماه در موسسه «نغمه‌سازخانه تهران» برگزار شد، با اشاره به رابطه میان کمبود بودجه و فعالیت ارکسترها، گفت: «این مشکل بودجه بهانه خوبی است که ما شاهد تشکیل تاثیرگذار و قوی ارکسترهایی چون ملی و سمفونیک نباشیم، اگرچه چشمم آب نمی‌خورد که همین ارکسترهایی که قرار است تشکیل شود به دردی بخورد.

آهنگساز «خانه‌ای روی آب» در مورد دیگر مشکلات موسیقی در کشور عنوان کرد: «وقتی «ساز» را در تلویزیون نشان نمی‌دهند چطور می‌توان انتظار تشکیل یک ارکستر سمفونیک تاثیرگذار را داشت؟ من واقعا دیگر انتظاری از موسیقی کشورم ندارم. اما خوشحالم که کار موسیقی می‌کنم و این بهترین اتفاق عمر من است. متأسفانه قبل از انقلاب موزیسین‌های درم‌چیزی حضور داشتند که در رادیو به فعالیت مشغول بودند، حتی پس از پیروزی انقلاب نیز فعالیت‌های خوبی را در عرصه موسیقی انجام دادند. در این دوران بود که شارلاتان‌بازی در موسیقی پاپ ایرانی وجود نداشت، اما در این چندساله شارلاتان‌بازی مد شده است.»

فرانک آرتا؛ بالاخره داستان تغییر و تحولات سازمان سینمایی، شکل بیرونی پیدا کرد. از مدتی قبل شنیده می‌شد حجت‌الله ایوبی در پشت‌پرده در کش‌وقوس جابه‌جایی و تغییر برخی از مدیران زیرمجموعه خود است؛ مدیرانی که در برخی موارد با آنها اختلاف نگاه داشت و حتی گاهی مورد انتخااب او نبود. روز گذشته سرانجام این تغییرات با اظهارنظر رسمی شخصی اول دستگاه سینمایی تأیید شد. حجت‌الله ایوبی، در گفت‌وگو با مهر، ضمن اشاره به تغییرات موردنظر خود از محمدرضا جعفری‌جلوه، مدیرعامل بنیاد سینمایی فارابی و محمد احسانی، مدیرکل ارزشیابی و نظارت سازمان سینمایی و مرد پشت‌صحنه‌های فیلم این روزهای سینمای ایران، نام برد و گفت: «پس از تغییرات در صداوسیما و آمدن آقای محمد سرافراز به این سازمان، مقرر شد تعدادی از همکاران ما در سازمان سینمایی به رسانه ملی بروند که درباره دوتنر این اتفاق نهایی شده است. جناب آقای مهندس جعفری‌جلوه، مدیرعامل فارابی و دکترمحمد احسانی مدیر ارزشیابی و نظارت سازمان سینمایی که از کارمندان و مدیران شاخص صداوسیما بودند؛ هر دو در یک‌سال گذشته همکاری

خانه‌تکانی در «بنیاد»

بادهای تغییر به «فارابی» رسید

مثبت و ارزنده‌ای با سینمای ایران داشتند و در این یک سال کارهای درخشانی در کارنامه‌شان ثبت شد.»رییس سازمان سینمایی، در حالی از زحمات و کوشایی این‌دو مدیر سینمایی تمجید کرد که گفت چرا مجبور است با این مدیران زحمت‌کش، خداحافظی کند. شنیده‌ها حاکی از این است که رفتن محمدرضا جعفری‌جلوه طی هفته گذشته با کش‌وقوس‌هایی همراه بوده است. ایوبی در ادامه در پاسخ به اینکه آیا با رفتن جعفری‌جلوه از فارابی، تغییراتی که انتظار می‌رود در ساختار و ماموریت‌های این نهاد سینمایی اعمال شود، عملی خواهد شد، گفت: «جعفری‌جلوه از مدیران خوشنام این کشور است. او در حالی به بنیاد آمد که موتور تولید در سینما از کار افتاده بود. در یک‌سال گذشته چتر حمایتی فارابی با توجه به تأکیدات من بر سر سینما گسترانده شده بود. در یک سال گذشته بیش

«صداوسیما» با فشار هزینه‌ها چه خواهد کرد؟

نکته مهم این است که در جریان این تغییرات شان و جایگاه همه کارمندان فارابی حفظ می‌شود و لطمه نمی‌بینند.»وی ادامه داد: «ما در نظر داریم مسوولیت فیلم‌اولی‌ها را از مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی به فارابی منتقل کنیم. وظیفه سینمای خانگی نیز به فارابی محول می‌شود و با این حساب می‌بینیم که فارابی قوی‌تر از گذشته خواهد شد. همچنین بحث تکنیک تجهیزات را به موسسه سینمای شهر منتقل می‌کنیم.»ایوبی در پایان گفت: «معاون ارزشیابی و نظارت، به‌زودی منصوب خواهد شد. درباره فارابی هم فعلا یک سرپرست منصوب می‌کنیم تا تغییر و تحولات را با ماموریت‌های جدید انجام دهد و وقتی تمام شرایط منته‌ص شد متناسب با آن، مدیر جدید را تعیین خواهیم کرد.» بنابر گفته یک منبع آگاه به «شرق» حیدری خلیلی و دکترابطحی گزینه‌های جایگزینی این‌دو پست حساس هستند.

چهره روز

خطابه «نوبل ادبی» «مودیانو»:

به آینده ادبیات خوشبین هستم

● شرق: «پاتریک مودیانو» که امسال جایزه «نوبل ادبیات» را از آن خود کرده، در سخنرانی‌اش هنگام دریافت این جایزه گفت: «نویسندگان نسل بعدی از میراث ادبیات حفاظت می‌کنند، همان‌طور که تمام نسل‌ها از زمان «هومر» تا به حال نیز همین کار را انجام داده‌اند.» اظهارات این نویسنده فرانسوی در واکنش به سخنان نویسدگانی همچون «ویل سلف» و «تیم پارکس» بیان شد که اوایل امسال پیش‌بینی کرده بودند به پایان دوران ادبیات نزدیک می‌شویم. «پارکس» در سخنانش عنوان کرده بود «مسایل مختلفی که دایما باعث از‌بین‌رفتن تمرکز روی ادبیات می‌شود»، دلیل این ادعاست.

به گزارش «گاردین»، «مودیانو» که جایزه «نوبل ادبیات»، امسال را به‌خاطر پرداختن به گذشته و گذر به آن در کتاب‌هایش دریافت کرده است، هنگام سخنرانی‌اش گفت: «متأسفانه فکر نمی‌کنم یادآوری گذشته دیگر با صداقت، صراحت و شدتی که «مارسل پروست» (نویسنده) داشت در ادبیات امکان‌پذیر باشد. چون جامعه‌ای که او در موردش می‌نوشت، جامعه‌ای پایدار و بی‌حرکت و با خصوصیات قرن نوزدهم بود. حافظه‌ای که او باقی گذاشته است، باعث می‌شود تا گذشته با همه جزئیاتش مثل یک منظره و تابلو نقاشی مجسم شود.»

در ادامه او اضافه می‌کند: «در حال حاضر احساس می‌کنم گذشته و حافظه ما، در مورد خودش نیز قطعیّت ندارد. انگار دایما با فراموشی دست‌به‌گریبان است. این لایه و توده فراموشی که روی همه‌چیز سایه انداخته دلیلی بر آن است که ما فقط به بخش‌هایی از گذشته، نشانه‌های نامرتبط آن و سرنوشت نامعلوم فانی انسان بپردازیم.»

او توضیح می‌دهد: «با این حال این تخصص نویسنده است که وقتی با این بخش خالی و بزرگ فراموشی مواجه می‌شود، بتواند تا بخشی از مسایل حذف‌شده را بازآفرینی کند.»

«مودیانو»، نوستالژی خاصی از دنیای نویسدگانی همچون «بالزاک»، «دیکنز»، «تولستوی» و «داستایوسکی» را به مخاطبانش ارائه کرد. او در سخنانش اظهار می‌کند: «در زمان آنها، گذشت زمان سرعت کمتری نسبت به حال داشت و این سرعت کند و آرامش، مناسب کار رمان‌نویسان بود چون به آنها اجازه می‌داد تا به انرژی و توجهشان جهت بدهند. زمان در مقایسه با آن دوران سرعت بیشتری پیدا کرده و بی‌وقفه در حال حرکت است و همین امر تفاوت بین ساختمان ادبی بلندبالای گذشته و معماری خاصش را با آثار ازهم‌گسیخته و چندپاره امروزی توجیه می‌کند.»

«مودیانو»، فکر می‌کند نسل نویسندگانی چون او به‌نوعی «در حال گذر و انتقال» هستند. او در مورد کنجکاوی‌اش در مورد نسل‌های آینده نیز صحبت کرد: «کنجکاوم بدانم این نسل که «با اینترنت، موبایل، ایمیل و تویتر به دنیا می‌آید چگونه این دنیایی را که همه در آن پیوسته در ارتباطند و شبکه‌های مجازی در آن وارد بخش مرموز و خصوصی دنیای انسان‌ها شده‌اند، با استفاده از (ادبیات ارایه می‌کنند؛ بخش سرپسته‌ای که تا همین اواخر هنوز هم حوزه و قلمرو اصلی کار ما بود؛ بخشی که به انسان‌ها ابعاد مختلفی می‌داد و در یک رمان می‌توانست به پس‌زمینه اصلی تبدیل شود.»

اما برخلاف «پارکس» و «سلف» که همین چندوقت پیش در ماه می اعلام کردند چگونه «ادبیات داستانی به‌عنوان یک اثر هنری و قالب هنری حیاتی برای تعالی فرهنگ جلو چشمانمان به روزهای آخر حیات خود نزدیک می‌شود»، «مودیانو» تأکید کرد: «به آینده ادبیات خوشبین خواهم ماند.»

مادر دل‌اور
MOTHER COURAGE
کارى از: مهدى شجاعى و محمد سالار رضائى نيا
نویسنده: برتولت برشت، بازنویسی/ مهدی شجاعی

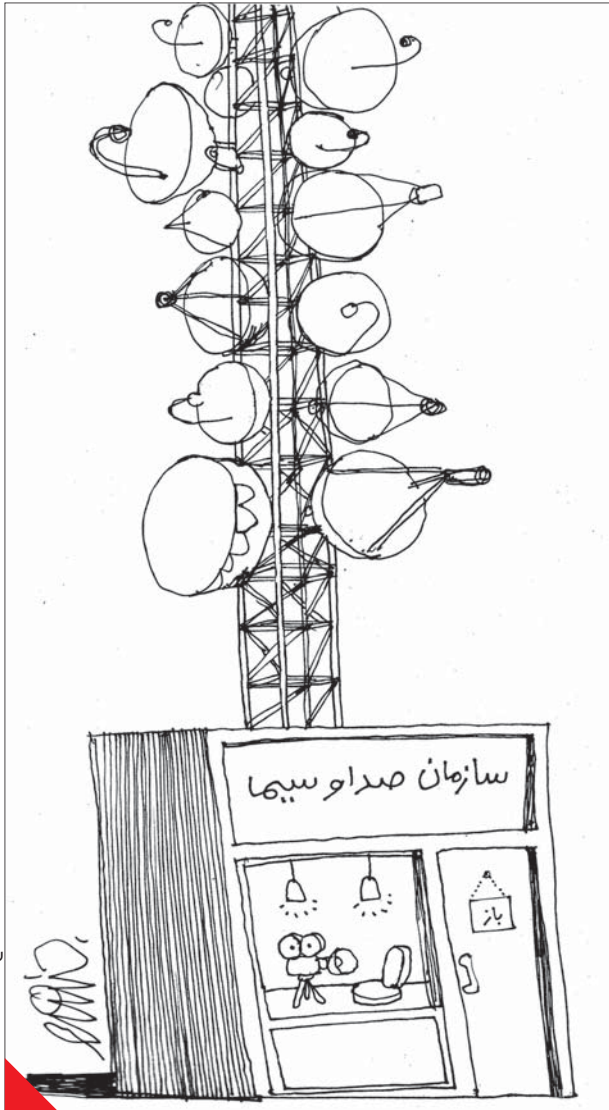
شماره رزرو ۰۹۰۱۰۴۴۷۶۸۵

از ۲۴ آذر ۱۳۹۳/ ساعت ۱۸/ تالار حافظ

خود من مدتها بود که می خواستم "هرودس و ماریامنه" را به اجرا در آورم بدیهی ست که صرفا به ارزش مصاحی آن فکر میکردم یعنی به واقعه زشت آن و احتمالا با حذف پرده آخر "برشت"

تیوال

www.tiwal.com

صوفی: موافقم

محمد صوفی یکی از تهیه‌کنندگان برنامه «رادیو هفت» به «شرق» می‌گوید: «برون‌سپاری برنامه‌ها اتفاق جدیدی در «صداوسیما» نیست و به نظر من تصمیم خوبی است و به کوچک‌سازی تلویزیون هم کمک زیادی می‌کند. در این روال، برنامه‌سازی به نیروهای متخصص خارج از سازمان سپرده می‌شود و اگر قرار باشد نقدی به این اتفاق وارد کرد، بدون شک از بعد نظارتی است. اگر نظارت بر این بخش به‌لحاظ فنی، کارشناسی و هنری درست باشد، حرفی در آن نیست و نتیجه کار مطلوب‌تر خواهد شد.»صوفی کوچک‌سازی تلویزیون را اتفاق خوبی می‌داند و می‌گوید: «در این سال‌ها سازمان «صداوسیما» بزرگ شده است. بخش‌های موازی زیاد شده و به نظر من کوچک‌سازی تصمیم بسیار درستی است. اما قطعاً باید دید در عمل، نتیجه چه خواهد شد و چگونه به مرحله اجرا خواهد رسید؟ البته با شناختی که نسبت به مدیران مجموعه «صداوسیما» دارم، فکر می‌کنم در این مورد بهترین تصمیم اتخاذ خواهد شد. به هر حال طی سال‌های اخیر ما با مجموعه‌ای از کانال‌های مختلف روبه‌رو شده‌ایم که نمی‌توان نام آنها را شبکه گذاشت و قطعاً جمع‌شدن این کانال‌ها زیر چتر یک شبکه اتفاق بهتری است.» جواد فرحانی تهیه‌کننده برنامه «خندوانه» هم

استقبال از «گاومیش» عکاس ایرانی در «کاپوا»

شرق: عکسی از احمد نشان با عنوان «بوفالو» (گاومیش) به‌عنوان عکس برگزیده در نمایشگاه عکس مناظر طبیعی در موزه هنرهای معاصر «کاپوا» ایتالیا در کنار شرکت‌کنندگانی از ایتالیا، آمریکا، فرانسه و مکزیک قرار گرفت. این جشنواره با مشارکت گروه معماری و طراحی صنعتی دانشگاه دوم نابل و کمیته ایتالیایی یونسکو انجام شد. «یولاندا

